

בעזרה שית"ת
י"ד כסלו

תש"פ

מסכת: מנחות

פרק: ב'

משנה: א' - ב'

שתי משניות ליום

משנה שלמה

י"ל ע"י משנה שלמה

העמותה להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

משנה שלמה עמותה
להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר מסטנשט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא, הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת כ"ק אדמו"ר ישראל ניסן בהרה"ק דוד משה זצוק"ל מקרעטשניף יהודה לוי בן פנינה ע"ה

משנה א'

הקומץ את המנחה במחשבה לאכול שְׂרִיָּהּ החלק מהמנחה שנאכל ע"י הכהנים לאחר שנקמצה או להקטיר קמצה את הקומץ שהרים ממנה לְמַחַר למחרת יום ההקרבה, דהיינו לאחר הזמן שהדבר מותר (מחשבת חוץ לזמנו) - **מוֹדָה רַבִּי יוֹסִי בְּזָה** במקרה כזה **שְׁהוּא** קרבן המנחה נהיה **פְּגוּל וְחֵיבִין עָלָיו פְּרִת** ומי שאוכל ממנו חייב כרת. אבל אם קמץ מתוך מחשבה **לְהַקְטִיר** את **לְבוֹנָתָהּ** הלבונה שבמנחה לְמַחַר במחשבת חוץ לזמנו - **רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר**: קרבן המנחה **פְּסוּל וְאִין בּו פְּרִת** ומי שאוכל ממנו לאחר שנפסל אינו חייב כרת, לפי שסובר רבי יוסי שהיות שהקומץ והלבונה שניהם מתירים את שיירי המנחה לאכילה, לכן כשחשב מחשבת פיגול על המתיר השני (לבונה) בעודו עוסק בעבודת המתיר הראשון (הקומץ) אין זה מועיל להפוך את המנחה לפיגול. **וְחֻכְמִים** שחולקים על רבי יוסי **אוֹמְרִים**: שקרבן המנחה הופך **פְּגוּל וְחֵיבִין עָלָיו פְּרִת** ומי שיאכל מהמנחה חייב כרת, לפי שחכמים סוברים שהקומץ והלבונה נקראים מתיר אחד, היות ואת שניהם מניחים בכלי אחד, ולכן גם כשחשב מחשבת פיגול על הלבונה בעודו עוסק בקומץ, מחשבתו מועילה שקרבן המנחה יהפוך לפיגול. **אָמְרוּ לוֹ** חכמים לרבי יוסי **מַה** במה **שְׁנַת שׁוֹנָה זֶה** דין קרבן המנחה **מִן הַזֶּבֶח** מדין קרבן בהמה, שהרי אם כשחט קרבן בהמה במחשבה להקטיר את אימורי הקרבן במחשבת חוץ לזמנו הקרבן מקבל דין פיגול, **אָמַר לָהֶם** ענה להם רבי יוסי לחכמים - **שֶׁהַזֶּבֶח דָּמוֹ וּבִשְׂרוֹ וְאִמּוּרָיו** כל הדברים הללו הם מין... **אֶחָד** לפי שכולם שייכים לאותו בהמה, לכן מועילה מחשבת פיגול באימורים שתפגל את כל הקרבן **וּלְבוֹנָה אֵינָה מִן הַמְּנַחָה** אבל הלבונה והקומץ הם שני מינים שונים שנמצאים בתוך המנחה, ולפיכך כשחשב מחשבת פיגול על הלבונה, בשעה שעסק בעבודת הקומץ, אינה מועילה לפגל את קרבן המנחה.

רבינו עובדיה מברטנורא
הקומץ את המנחה - מודה רבי יוסי שהוא פיגול. משום דבעי למתני סיפא להקטיר לבונתה למחר, רבי יוסי אומר פסול ואין בו כרת, מהו דתימא טעמא דרבי יוסי משום דסבר אין מפגלין חצי מתיר, כלומר שאם חשב לעבוד למחר עבודת חצי מתיר לא פיגול, והך לבונה חצי מתיר הוא, דבין הקטרת קומץ ולבונה מתירים השייריים, ואפילו רישא כי חשב בהקטרת קומץ עבודת חצי מתיר היא ופליג רבי יוסי, קא משמע לן דבהא מודה. דטעמא לאו משום הכי הוא, אלא משום דאין מתיר מפגל את המתיר. מה שנה זו מן הזבח - שהשוחטו על מנת להקטיר אימורים למחר פיגול. אינה מן המנחה - אינה מין המנחה כמו הקומץ, ואף על פי שהוא ממתיירי המנחה. דקסבר רבי יוסי שאין מתיר מפגל את המתיר, שאין עבודת מתיר זה שהוא קומץ, מועלת לפגל מתיר האחר שהיא הלבונה, במחשבה שהוא מחשב על הלבונה בעבודת הקומץ. ורבנן אמרי ליה, כי אמרינן דאין מתיר מפגל את המתיר, היכא דלא אקבע בחד מנא. כגון שני כבשי עצרת דשניהם מתירים את הלחם, ואם שחט אחד מהם על מנת לאכול את חבירו למחר שניהם כשרים. אבל היכא דאקבעו בחד מנא, כגון קומץ ולבונה ששניהם בכלי אחד, מועלת מחשבת מתיר זה לפגל מתיר אחר. והלכה כחכמים.

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מור"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פעריל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלאינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות
ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com
או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

משנה ב'

אם כש... **שְׁחַט שְׁנֵי כִבְשִׁים*** שמקריבים בחג השבועות, שאיתם מביאים את שתי הלחם, חשב **לְאָכּוֹל אַחַת מִן הַחֲלוֹת** של שתי הלחם **לְמַחֵר** למחרת יום הקרבה, היינו שלא בזמנו, שכן זמן אכילת שתי הלחם הוא יום ולילה. או אם כש... **הֶקְטִיר** את **שְׁנֵי בָזָפִין**** של לבונה שהיו מונחים על שני סדרי לחם הפנים חשב **לְאָכּוֹל אֶחָד מִן הַסְּדָרִים** של לחם הפנים **לְמַחֵר** היינו שלא בזמנו, שכן את לחם הפנים ניתן לאכול רק ביום השבת - **רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: אוֹתָהּ הַחֲלָה** משתי הלחם שאותה חשב לאכול שלא בזמנה **וְאוֹתוֹ הֶסְדֵּר** של לחם הפנים **שְׁחָשֵׁב עָלָיו** לאכלו שלא בזמנו - מקבלים דין **פְּגוּל וְחֵיבִין עָלָיו פְּרֹת** ומי שיאכל מהם חייב כרת **וְהַשְּׁנֵי** החלה השניה משתי הלחם, והסדר השני של לחם הפנים שעליהם לא חשב - **פָּסוּל נִפְסְלִים וְאִין בּוֹ פְּרֹת** ומי שיאכל מהם לא חייב כרת. לפי שסובר רבי יוסי שמחשבת פיגול על דבר אחד לא פוסלת את הדבר השני. **וְחֻכְמִים** שחולקים על רבי יוסי **אוֹמְרִים: זֶה** שתי החלות משתי הלחם **וְזֶה** ושני הסדרים של לחם הפנים מקבלים דין **פְּגוּל וְחֵיבִין עָלָיו פְּרֹת** ומי שיאכל מהם חייב כרת, לפי שסוברים חכמים ששתי הלחם וכן שני הסדרים של לחם הפנים נחשבים כגוף אחד, ואם נתפגל אחד מהם, אף השני מקבל דין פיגול. **נְטֻמָּאת** אם נטמאה **אַחַת מִן הַחֲלוֹת** של שתי הלחם, **או אֶחָד מִן הַסְּדָרִים** של לחם הפנים - **רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: שְׁנֵיהֶם** היינו שתי החלות של שתי הלחם ושני הסדרים של לחם הפנים **יֵצְאוּ לְבֵית הַשְּׂרֵפָה** שדינם להישרף, **שְׂאִין קָרְבָן צְבוּר חֲלוּק** שכן כך קיבל רבי יהודה מרביתו, שבקרבתו ציבור אם נפסל חציו של הקרבן נפסל כל הקרבן. **וְחֻכְמִים** שחולקים על רבי יהודה **אוֹמְרִים: הֵטֵמָא בְּטֻמְאָתוֹ** אותו החלק שנטמא ייצא לבית השריפה, **וְהַטְּהוּר** והחלק השני שלא נטמא **יֵאָכֵל**. בגמרא מבואר שמחלוקת רבי יהודה וחכמים היא רק במקרה בו נטמאה אחת מחלות שתי הלחם, לפני זריקת דם הקרבן, וכן כשנטמא אחד משני הסדרים של לחם הפנים קודם שהקטירו את הלבונה, אבל אם נטמאו לאחר זריקת הדם ולאחר הקטרת הלבונה, גם רבי יהודה מודה שהחלק שננטמא יישרף, ואילו החלק שלא נטמא יאכל.

*בחג השבועות מקריבים שני כבשים ואיתם מביאים את שתי הלחם. שתי הלחם מתקדשות בזמן שחיטת הכבשים.

**בכל שבת מסדרים על השולחן בהיכל שני סדרים של לחם הפנים, ועליהם מניחים שני בזכין של לבונה. ובשבת הבאה מקטירים את הלבונה ולאחר ההקטרה מותר לכהנים לאכול מהלחם ביום השבת בלבד.

רבינו עובדיה מברטנורא

שחט שני כבשים - של עצרת, דכתיב בהו "שני כבשים בני שנה לזבח שלמים", ואותן כבשים מתירין ומקדשין לשתי הלחם, שאין הלחם קדוש אלא בשחיטת שני כבשים, הואיל והזוקקו עמו בתנופה. ושאר כבשים של עצרת, דמוספים נינהו.

לאכול אחת מן החלות למחר - וזמן אכילת החלות אינו אלא ליום ולילה, כדין מנחה, שנאמר בה כחטאת וכאשם.

הקטיר שתי בזיבין - לשתי מערכות של לחם הפנים כדכתיב (ויקרא כ"ד) "ושמת אותם שתיים מערכות", היתה על כל מערכת כף אחת שיש בו לבונה כדכתיב (שם) "ונתת על המערכת לבונה זכה". ושתי הכפות הללו שבהם נתונה הלבונה נקראים שני בזיבין. והלבונה נקטרת כדכתיב (שם) "והיתה ללחם לאיכרה". והלחם נאכל, וזמן אכילתו כל אותו שבת שמסירים אותו מן השולחן בלבד. ואם בשעה שהקטיר שני בזיבין של לבונה חשב על אחת מן המערכות של לחם לאכלו למחר, כלומר שלא בזמנו.

אותה חלה - של שתי הלחם של עצרת.

ואותו הסדר - של לחם הפנים.

זה וזה פיגול - שכולן נחשבים גוף אחד.

נטמאת אחת מן החלות - דווקא כשנטמאת אחת משתי הלחם קודם זריקת דם הכבשים, או אחד מן הסדרים קודם הקטרת הבזיבין, הוא דאפליגו רבי יהודה ורבנן. אבל אם נטמא לאחר זריקת הדם או לאחר הקטרת הבזיבין, דברי הכל הטמא בטומאתו והטהור יאכל.

שאין קרבן צבור חלוק - בגמרא מסיק דלא מקרא ולא מסברא אמרה רבי יהודה למלתיה, אלא תלמוד ערוך בידו. וכך היה מקובל מרביתו שאין קרבן צבור חלוק ואם נפסל חציו נפסל כולו.